

Bemærkninger til Forslag til Planstrategi 2015 "Klog vækst frem mod 2050"

Overordnet finder Fællesrådet, at der er tale om et inspirerende debatoplæg om kommunens udvikling i de kommende mange år. De fire strategiske fokusområder forekommer - stort set - velvalgte i forhold til de udfordringer byen med den forudsatte vækst vil stå over for.

En "klog vækst" betyder også en klog omgang med de naturressourcer, som omkranser byen!

En af kommunens store attraktioner er den natur, som byen ligger omgivet af...bugt, skove, vandløb, søer og et varieret morænelandskab. Det er derfor overraskende, at de udfordringer, der knytter sig til at fastholde denne kvalitet med de pres som byens udvikling vil lægge herpå, ikke er et selvstændigt fokusområde i Planstrategien. Hertil kommer, at en bevidst brug og udvidelse af disse kvaliteter kan indgå som en attraktion ved byens udvikling. Der kan blot henvises til de nye store vådområder/søer ved Aarslev og Egå. En sådan satsning gavner både miljøet i videste forstand og byens borgere.

I det følgende knytter vi enkelte bemærkninger til hver af de fire fokusområder.

Aarhus - vækstdriver for hele landet

Initiativerne under "Vækstdriver" om byudviklingen giver ikke anledning til bemærkninger.

Med den vægt der naturligt lægges på en god infrastruktur - regionalt og landsdækkende - er det også vigtigt at fokusere på, at den kvalitet skal modsvares af en tilsvarende lokal kvalitet. Det betyder, at den forudsatte vækst også må modsvares af en prioritering af kommunale investeringer i en opgradering af bl.a. det overordnede kommunale vejnet hvor det møder de statslige forbindelser - dvs. specielt ringvejssystemerne i Aarhus.

Gearet til storby

Fællesrådet kan tilslutte sig de intentioner, der er nævnt under byvækst, boliger og erhvervsudvikling.

Fokus på lokalisering i tilknytning til letbanen/stationsnære områder/trafikale knudepunkter vil principielt sikre en god tilgængelighed...for borgere med adgang til bane eller bil, men ikke nødvendigvis for borgere, der skal eller ønsker at benytte bus. Det er derfor vigtigt, at der i takt med letbanes udbygning bliver øget fokus på at fastholde og helst udbygge kvaliteten af den lokale busbetjening uden for letbanens område.

Fællesrådet kan tilslutte sig prioritering af fortætning og omdannelse i eksisterende byområder.

Vi har opleve en række enkeltstående projekter hhv. ønsker vedr. fortætning og omdannelse. Erfaringen er, at fortætning i eksisterede boligområder typisk løber ind i naboprotester. Hvor det kan lade sig gøre vil en fortætning, der inddrager flere grunde som led i en sammenhængende plan normalt give den bedste løsning. Det kan overvejes, om en slags vejledning - måske en

eksempelsamling - kunne inspirere til gode løsninger på fortætning i de ælde parcelhusområder. Det kan ske som led den nævnte i belysning af fortætningspotentialerne i forstæderne.

Ønsker om omdannelse i ældre industriområder sker typisk ved henvendelser om enkeltgrunde i tilknytning til ophør af en virksomhed. Det gælder eksempelvis i Holme Industrikvarter langs Bjødstrupvej. Vi kan derfor anbefale, at sammenhængende områder udpeges til omdannelsesområder, så omdannelsen sker ud fra en samlet planlægning af området.

Vi kan pege på, at en omdannelse langs Bjødstrupvej fra Bjødstrup Mose til Ringvej Syd kunne være relevant. Den første strækning til Axel Kiers Vej kunne på sigt være egnet til boliger, mens matriklerne mod Ringvej Syd kunne være egnet til kontorer, udvalgsvarer eller lignende. Der kan næppe heller være tvivl om, at Dansk Supermarkeds store lagerområde mellem Ringvej Syd/Bjødstrupvej/Axel Gruhns Vej inden for en kortere årrække må forventes at skulle omdannes. Det bør i den forbindelse overvejes, om erhvervsområderne på begge sider af Ringvej Syd mellem Bjødstrupvej og Christian X's Vej skal gives en mere fleksibel anvendelsesbestemmelse, så der bl.a. åbnes op for udvalgsvarerbutikker på denne strækning som et muligt supplement til Mega Syd.

Det nævnes, "at byudviklingen understøtter de højklassede kollektive trafikløsninger og andre større udbygninger af infrastruktur...". Det er sund økonomisk fornuft, men den økonomiske udfordring vil være, at kommunen som "vækstdriver" ikke kun kan basere sig på løsninger knyttet til egen byudvikling, men må foretage strategiske investeringer knyttet til byens regionale/nationale funktion. Den selvstændige udfordring for kommunen bør adresseres, jf. afsnittet ovenfor om "vækstdriver".

Bykvalitet og liveability

Fællesrådet kan tilslutte sig tanken om at "videreudvikle borgerinddragelsesprocesser, som giver medborgerskab hos borgere i alle livsfaser,...". Fællesrådet udtalte til kommunens medborgerpolitik, at et af vilkårene for en god borgerinddragelse "er respekten for de roller og det ansvar, som de forskellige aktører har....Vi vil i den forbindelse ikke mindst lægge vægt på bemærkningen ... om at gå fra "høring til dialog". Det er vigtigt, at der ikke ligger (unødigt) fastlåste politiske forudsætninger for lokale aktiviteter inden dialogen starter - og at event. politiske forudsætninger fremgår af rammerne for dialogen." Vi deltager og bidrager gerne i forsøg med udviklingen disse processer.

Tanken om at "...koncentrere institutioner, butikker, legepladser, idrætstilbud og service i bydelscentre som løftestang for et aktivt, kvalitativt byliv" forekommer noget svævende i lyset af de fysiske forhold i lokalområdet, herunder de faktiske muligheder herfor. Bl.a. ligger de kommunale institutioner mange andre steder - blot for at nævne den del. Det aktive og ikke mindst kvalitative byliv udspiller sig også mange andre steder end ved (indkøbs)centrene.

Det strategiske fokus knyttet til "byens grønne rum" indeholder gode forslag til indsatser. Indsatser som alle kan være med til - som et nødvendigt supplement til byens omkransende natur - at sikre en nærhed til grønne åndehuller og biodiversiteten i den bebyggede by. Der

findes allerede i dag en række grønne større og mindre (kommunale) åndehuller i den bebyggede by, men en række af disse kunne trænge til en opgradering og aktivering. Det gælder eksempelvis Lysengkilen i vores lokalområde. De 6 nævnte indsatser under "byens grønne rum" bør derfor suppleres med et punkt 7, der handler om - i et samarbejde mellem kommunen og lokale aktører - at vedligeholde, opgradere og aktivere eksisterende (kommunale) grønne områder. Fællesrådet har igangsat et projekt med det nævnte sigte for Lysengkilen, og vi ser gerne, at lignende initiativer tages andre steder til gavn for miljøet og borgerne.

Den mere præcise tanke bag formuleringen af 2. indsats under "byens grønne rum" er lidt uklar: "Muliggøre bebyggelse på dele af byens grønne områder uden for Ringvejen....". Er der tale om at inddrage områder udlagt i den gældende kommuneplan til "grønne områder/rekreative formål", eller er det et udtryk for, at kommunen vil se mere lempeligt på eventuelle dispensationer fra f.eks. skovbyggelinier og lignende naturmæssige reguleringer?

Aarhus for alle

Fællesrådet kan tilslutte sig tanker om at skabe "forbundethed" mellem boligkvartererne i området. Ikke mindst i områder, hvor der kan være en tendens til eksklusion grundet eksempelvis sociale udfordringer. Det er vigtigt, at kommunen i et samspil med lokale aktører håndterer den udfordring - ikke kun i den store skala - men også i den mindre skala. I den forbindelse er hverken letbanen eller stationsnærhed aktuelle/relevante elementer i et sådant arbejde i Holme/Højbjerg-området.

Der bør derfor formuleres et indsatsområde, som også adresserer den nødvendige indsats for "forbundethed" i den mindre skala i de udbyggede byområder.

Indsatserne for "blandede naboskaber" kan Fællesrådet fuldt ud tilslutte sig. De ældre og udbyggede forstadsområder som vores er i dag karakteriseret ved en blandet sammensætning af boligformer. Typisk for de periode, hvor området blev udbygget, er der dog tale om en koncentration af større sammenhængende enheder af de enkelte boligformer. Det forhold skal kommunen i muligt omfang være opmærksom på ved initiativer, der muliggør en fortætning og omdannelse i området. Den udfordring knytter samtidig an til indsatsen om forbundethed.

Afrunding

Som nævnt finder Fællesrådet, at der er tale om et inspirerende debatoplæg om kommunens udvikling i de kommende mange år.

Vi har anført enkelte bemærkninger, som har karakter af enten forslag til præciseringer og/eller uddybninger eller generelle synspunkter vedr. indsatserne.

Vi har endelig anført nogle konkrete forslag vedr. fortætning og omdannelse, som kan anbefales overvejet i tilknytning til det kommende forslag til Kommuneplan 2017.